

**Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului
– septembrie 2018 - februarie 2019 –**

Libertatea de gândire, de conștiință și de religie

Art. 9 din Convenție

Hotărârea din 18 septembrie 2018

Lachiri c. Belgiei

Situația de fapt

Doamna Lachiri, împreună cu alți membri ai familiei sale, s-au constituit parte civilă într-un dosar penal privind moartea fratelui acesteia. În 2007, persoana acuzată a fost trimisă în judecată pentru comiterea infracțiunii de lovituri cauzatoare de moarte, iar doamna Lachiri și celelalte părți civile au contestat decizia, solicitând schimbarea încadrării juridice în omor. În ziua judecării cererii acesteia, judecătorul cauzei i-a menționat Doamnei Lachiri faptul că nu putea intra în sala de judecată dacă nu-și dă jos *hijabul*. Aceasta a refuzat, nu a putut participa la proces, iar apelul acesteia a fost respins.

Motivarea și soluția Curții

Curtea a reamintit faptul că, în conformitate cu jurisprudența sa, portul *hijabului* (acesta acoperind gâtul, părul, dar nu și fața persoanei respective) poate fi privit ca un act motivat sau inspirat de credința religioasă, așa încât refuzul participării acesteia la ședința de judecată pe acest motiv constituie o ingerință adusă libertății religioase. Scopul acestei ingerințe, în conformitate cu legea belgiană, era prevenirea atitudinii lipsite de respect față de autoritatea judecătorească și menținerea ordinii publice în cadrul procesului.

Curtea a reținut faptul că *hijabul* este diferit de portul islamic ce a făcut obiectul cauzei *S.A.S. c. Franței* (cererea nr. 43835/11), întrucât nu acoperă fața persoanei ce îl poartă. A reținut de asemenea faptul că reclamanta era un simplu cetățean, iar nu un funcționar public ce ar putea fi ținut de obligația de discreție în exprimarea publică a credințelor sale religioase. Curtea a reținut faptul că o instanță judecătorească poate fi un spațiu public în care neutralitatea religioasă să prevaleze asupra dreptului de a-și manifesta convingerile religioase însă că, în cazul de față, hotărârea de a nu-i permite accesul reclamantei nu s-a bazat pe menținerea neutralității religioase. Doamna Lachiri nu a avut un comportament care să pună în pericol, în vreun moment, solemnitatea ședinței de judecată. Pe cale de consecință, Curtea a reținut faptul că ingerința adusă libertății religioase nu era necesară într-o societate democratică, încălcându-se astfel Articolul 9 al Convenției.

***

---

* *Doctorand, Facultatea de Drept a Universității din București*
Email: stefan.bogrea@gmail.com
Manuscris primit la data de 26 martie 2019.

Libertatea de exprimare

Art. 10 din Convenție

Hotărârea din 20 septembrie 2018

Annen c. Germaniei (nr. 2 – 5)

Situația de fapt

Cauzele au în vedere o serie de cereri ale reclamantului, Domnul Annen, activist anti-avort, cu privire la anumite interdicții în ce privește modul în care acesta își desfășura campania anti-avort. Mai exact, i s-a ordonat de către instanțele germane să nu se mai refere la aceste intervenții medicale cu sintagma „omor calificat”, acesta comparându-le, totodată, cu Holocaustul. Reclamantul nu menționase pe site-ul acestuia faptul că intervențiile realizate de medicul respectiv erau legale, în conformitate cu legea germană. În alte două situații, reclamantul distribuise pliante, în fața cabinetului altor doctori, prin care susținea că aceștia realizau întreruperi nelegale de sarcină, instanțele germane ordonându-i reclamantului să înceteze distribuirea acestor materiale întrucât afectau reputația doctorilor în cauză. Într-o cauză separată, domnul Annen a fost obligat să plătească daune-interese unui doctor pe care-l inclusese pe o listă online a doctorilor ce realizau întreruperi de sarcină, comparând acțiunile acestuia cu Holocaustul.

Motivarea și soluția Curții

Curtea a reamintit faptul că, în asemenea situații, vor fi nevoie de motive puternice pentru a-și substitui raționamentul celui realizat de curțile naționale. Curtea a reținut că, în primul caz, alegațiile foarte serioase ale reclamantului nu au fost sprijinite de probe în acest sens, și că reclamantul nu a fost decât obligat să înceteze utilizarea sintagmei „omor calificat” atunci când se referă la respectivele întreruperi de sarcină. În al doilea caz, Curtea a reținut că, deși din punct de vedere legal, nu era greșită afirmația reclamantului că acele întreruperi de sarcină ar putea fi nelegale, contextul în care acestea erau prezentate putea duce la înțelegerea faptului că ele constituie omor calificat. Fiind alegații foarte serioase, deși nu îi era interzis reclamantului a milita împotriva întreruperilor de sarcină, Curtea a reținut că în acest caz nu i-a fost încălcată acestuia libertatea de exprimare. În al patrulea caz, Curtea a susținut raționamentul instanțelor naționale, în conformitate cu care acțiunile reclamantului au putut afecta relația de încredere dintre doctorul respectiv și pacienții acestuia. De asemenea, și în ultimul caz, Curtea Europeană a considerat că, ținând cont de comparația realizată de către reclamant, dintre Holocaust și întreruperile de sarcină, respectiv de modul în care a fost afectată reputația celui de-al patrulea medic, nu găsește motiv să conchidă faptul că instanța națională a depășit marja sa de apreciere a faptelor, sancțiunea aplicată nefiind disproporționată. Pe cale de consecință, Curtea a hotărât că nu s-a încălcat Articolul 10 în niciuna dintre cauzele reunite.

***

Dreptul la un proces echitabil

Art. 6 din Convenție

Hotărârea din 2 octombrie 2018

Mutu și Pechstein c. Elveției

Situația de fapt

Reclamanții sunt un fotbalist român, Adrian Mutu, și o patinatoare de viteză, doamna Pechstein. Domnul Mutu, în urma faptului că a fost depistat pozitiv la un control anti-doping în 2004, a fost concediat de către clubul la care activa, Chelsea Londra. În 2006, clubul a solicitat daune de la jucător, FIFA acordând clubului daune de peste 17 milioane Euro. Reclamantul a făcut apel la Tribunalul de Arbitraj Sportiv (TAS), care i-a respins acțiunea, contestând apoi decizia acestuia în fața Curții Federale Supreme a Elveției, motivând că TAS nu este o entitate independentă și imparțială. Curtea Federală Supremă a Elveției a respins acțiunea acestuia.

Doamna Pechstein, patinatoare de viteză, a fost obligată în 2009 la efectuarea unui control anti-doping, fiind sancționată cu suspendarea pentru doi ani. Aceasta a contestat la TAS decizia, solicitând ca procedura să se desfășoare în mod public. În noiembrie 2009, TAS a menținut hotărârea de suspendare, iar Reclamanta a contestat hotărârea TAS în fața Curții Federale Supreme a Elveției, motivând că TAS nu este un tribunal independent și imparțial în ce privește modul de desemnare al arbitrilor și că audierea sa nu a fost publică, deși a solicitat acest lucru. Curtea Federală a respins cererea acesteia.

Motivarea și soluția Curții

Curtea a reamintit faptul că dreptul de acces la o instanță nu contravine existenței tribunalelor arbitrale în anumite condiții. Se pune însă problema, dacă, acceptând jurisdicția TAS, reclamanții au renunțat în mod liber, legal și neechivoc la drepturile prevăzute de Art. 6 par. 1 din Convenție. Curtea a reținut că reclamanta nu a acceptat în mod liber jurisdicția TAS, câtă vreme nu putea să-și desfășoare activitatea sportivă profesională fără să accepte jurisdicția Tribunalului. Cât privește reclamantul, Curtea a reținut că, deși acesta nu a fost forțat să accepte jurisdicția Tribunalului, acesta nu a renunțat în mod expres la dreptul de acces la un tribunal independent și imparțial, câtă vreme a solicitat înlocuirea arbitrilor ales de către Chelsea.

Curtea trebuia, așadar, să analizeze dacă TAS era un „tribunal independent, imparțial și instituită de lege” la momentul judecării cauzelor acestora. Curtea a reținut că TAS pronunță deciziile acestuia în baza normelor juridice aplicabile, deciziile putând fi contestate în fața Curții Federale Supreme a Elveției. În ce privește lista arbitrilor, Curtea a reținut că deși componența efectivă a listei de arbitri poate fi influențată de către organismele care îi propun, acest aspect nu este suficient să determine că aceștia nu ar fi independenți și imparțiali. Mai mult, Curtea a respins susținerile reclamanților în ce privește independența și imparțialitatea anumitor arbitri TAS care le-au judecat cauzele, negăsind motiv să-și substituie raționamentul Curții Federale Supreme, care a analizat în detaliu aceste susțineri ale Reclamanților.

Curtea a reținut, însă, că susținerile doamnei Pechstein în ce privește caracterul public al audierii acesteia sunt întemeiate. Astfel, aceasta a solicitat în mod expres ca audierea în fața TAS să

fie publică, fondul problemei fiind unul de interes public în viziunea Curții. Pe cale de consecință, Curtea a constatat încălcarea Art. 6 par. 1 al Convenției, în ce privește reclamanta.

***

Interzicerea torturii, tratamentelor inumane sau degradante

Art. 3 din Convenție, Art. 14 din Convenție

Hotărârea din 16 octombrie 2018

Lingurar și alții c. României

Situația de fapt

Reclamanții sunt cetățeni români de etnie romă, domiciliați în Cluj-Napoca. La data de 8 noiembrie 2005, Inspectoratul de Poliție Județean Cluj a organizat o operațiune în Pata Rât pentru identificarea unor persoane acuzate de furt. Reclamanții au refuzat să-și părăsească reședințele, fiind scoși cu forța din acestea. La finalul operațiunii, poliția a incendiat reședințele acestora din Pata Rât. Unul dintre reclamanți a fost trântit la pământ de către ofițerii de poliție, iar altul a fost lovit cu bastonul în față, în timp ce era imobilizat de doi ofițeri de poliție, deși nu opunea rezistență. La finalul operațiunii, ofițerii de poliție au incendiat casele reclamanților. Reclamanții au formulat plângere penală împotriva ofițerilor de poliție și jandarmilor ce au realizat operațiunea mai sus descrisă. În urma unei proceduri judiciare complexe, Curtea de Apel Oradea a respins plângerea acestora în anul 2014.

Motivarea și soluția Curții

Curtea a reținut că, în ce privește reclamantul trântit la pământ de către ofițerii de poliție, i s-a încălcat sentimentul său de demnitate, prin prisma faptului că nimic nu indica faptul că acesta prezenta vreun pericol pentru autorități la momentul intervenției, forța folosită împotriva acestuia fiind excesivă și nejustificată.

În ce privește reclamantul lovit cu bastonul în față în timp ce era imobilizat, deși nu opunea rezistență, Curtea a reținut că această acțiune a avut ca scop instaurarea unui sentiment de frică și inferioritate, capabil să-l umilească în ochii acestuia, fiind, de asemenea, excesivă și nejustificată.

În plus, Curtea a reținut că absența unei investigații a autorităților naționale a necesității acțiunilor ofițerilor de poliție în ce privește primul reclamant, cât și durata excesiv de mare (8 ani) a investigațiilor în ce privește al doilea reclamant duc la concluzia încălcării obligațiilor pozitive ale Statului Român prevăzute de Art. 3 din Convenție. De asemenea, Curtea a reținut că, prin prisma lipsei de reacție a autorităților naționale cu privire la acuzele de rasism ale Reclamanților, refuzul acestora de a investiga posibilul caracter rasist al faptelor ofițerilor de poliție a dus și la încălcarea Articolului 14 din Convenție.

***

Libertatea individuală

Art. 5 din Convenție

Hotărârea Marii Camere din 22 Octombrie 2018

S., V., și A. c. Danemarcei

Situația de fapt

Reclamanții sunt trei cetățeni danezi, care au fost reținuți la data de 10 octombrie 2009 de către autoritățile daneze. Aceștia se aflau la Copenhaga pentru a viziona un meci de fotbal dintre Danemarca și Suedia. Poliția locală avea cunoștința de faptul că grupuri de huligani din cele două țări plănuiau să se lupte înaintea meciului, făcându-se planuri pentru arestarea și acuzarea instigatorilor, pentru prevenirea acestor incidente. La momentul în care s-au produs primele altercații, autoritățile daneze au arestat șase persoane, între care și doi dintre reclamanți. Ulterior, alte persoane au fost arestate, 138 în total, între care și al treilea reclamant. Reclamanții au fost ținuti în arest timp de peste 7 ore, fără a fi, în cele din urmă, acuzați de comiterea vreunei infracțiuni.

Reclamanții au solicitat daune în fața instanțelor daneze, susținând că arestul acestora a depășit cele 6 ore prevăzute de lege pentru situații de păstrare a ordinii publice. Autoritățile naționale au motivat depășirea duratei prin prisma faptului că reclamanții și celelalte persoane aflate în poziția acestora nu puteau fi eliberate în timpul meciului sau imediat după terminarea acestuia, existând, în continuare, pericolul tulburării ordinii publice. De asemenea, au susținut că situația a fost atent monitorizată, toate persoanele fiind eliberate de îndată ce atmosfera din Copenhaga se liniștise. Din probele administrate a rezultat, de asemenea, că doi dintre reclamanți pregătiseră luptele dintre grupările de huligani. Instanțele daneze au considerat că arestul acestora a fost legal, date fiind condițiile descrise, caracterul organizat al luptelor huliganilor, riscului de perturbare al ordinii publice, refuzând să le acorde acestora despăgubiri. Instanțele naționale au reținut și că depășirea duratei a fost justificată din aceleași motive și că textul legii prevedea că detenția nu ar trebui să depășească 6 ore, dar numai în măsura în care este posibil.

Motivarea și soluția Curții

Curtea a reținut, în primul rând, că detenția reclamanților intră în domeniul de aplicare al Art. 5 par. 1 (c) al Convenției, referitor la existența „motivelor temeinice că [au] săvârșit o infracțiune sau când există motive temeinice ale necesității de [a-i] împiedica să săvârșescă o infracțiune”. Curtea a clarificat că ipoteza împiedicării săvârșirii unei infracțiuni poate fi privită ca o situație distinctă de ancheta penală, în ce privește posibilitatea reținerii unei persoane. Mai mult, a subliniat că necesitatea aducerii persoanei respective în fața unei autorități judiciare competente nu trebuie privită ca fiind un obstacol în ce privește reținerea unei persoane pentru o scurtă durată, și trebuie interpretată de o manieră flexibilă, pentru a permite autorităților să mențină ordinea publică, exigențele articolului fiind îndeplinite dacă persoana respectivă este adusă în fața autorității judiciare de îndată sau dacă este eliberată până atunci.

Totuși, flexibilitatea nu trebuie interpretată în sensul nu este necesar ca detenția să fie legală, infracțiunea să fie concretă și specifică, ca autoritățile să probeze faptul că persoana ar fi comis infracțiunea respectivă dacă nu ar fi fost reținută și că este necesar să existe mecanisme de compensare a victimei dacă aceste exigențe nu sunt respectate. Curtea a subliniat și că punerea

persoanei în libertate ar trebui să se realizeze într-un termen de câteva ore în asemenea situații.

Curtea a determinat că detenția reclamanților a fost justificată prin prisma Art. 5 par. 1 (c). A reținut că aprecierea autorităților naționale nu a fost arbitrară sau vădit nerezonabilă și a respectat exigențele dreptului intern, chiar dacă s-a depășit cu moderație termenul de 6 ore. A apreciat și faptul că justificările autorităților naționale au fost satisfăcătoare, acestea probând în mod rezonabil că reclamanții ar fi comis faptele respective în lipsa reținerii acestora. Curtea a reținut și faptul că reclamanții au fost eliberați de îndată ce riscul de lupte dintre huligani a dispărut, că detenția nu a durat mai mult decât era strict necesar pentru prevenția violențelor și că riscul fusese monitorizat în mod satisfăcător, astfel încât instanțele daneze au găsit un just echilibru între libertatea individuală a reclamanților și importanța prevenției faptelor de huliganism. Pe cale de consecință, nu a existat o încălcare a prevederilor Art. 5 par. 1 din Convenție

***

Libertatea individuală; Dreptul la un proces echitabil; Libertatea de întrunire și asociere; Limitarea folosirilor restrângerilor drepturilor;

Art. 5 din Convenție; Art. 6 par. 1 din Convenție; Art. 11 din Convenție; Art. 18 din Convenție; Art. 46 din Convenție

Hotărârea Marii Camere din 15 noiembrie 2018

Navalnî c. Rusiei

Situația de fapt

Reclamantul, domnul Navalnî, este un cetățean rus, domiciliat în Moscova, activist politic și lider al opoziției. Acesta a fost arestat de șapte ori între 2012 și 2014, în urma mai multor manifestații publice. În urma fiecăreia dintre arestări, a fost dus la secția de poliție, acuzat de contravenții, în sensul încălcării procedurii stabilite pentru manifestații publice sau nerespectarea unui ordin polițienesc. În două dintre aceste situații, domnul Navalnî a fost reținut în vederea judecării sale (un număr de ore în 2012 și peste noapte în 2014). În fiecare dintre aceste situații, reclamantul a fost condamnat pentru săvârșirea contravențiilor menționate, de cinci ori fiind amendat (între 1.000 și 30.000 de ruble) și de două ori a fost pedepsit cu închisoare administrativă (15, respectiv 7 zile). Toate căile sale de atac au fost respinse.

Motivarea și soluția Curții

Articolul 5, Articolul 6

Curtea a stabilit că reclamantului i-au fost încălcate drepturile prevăzute de Art. 5 al Convenției în cazul celor 7 arestări. Marea Cameră a menținut raționamentul Camerei, în sensul că nu poate fi justificată neîntocmirea, pe loc, a proceselor verbale contravenționale, nefiind necesară ducerea la secția de poliție a reclamantului. Guvernul nu a justificat în niciun mod de ce a fost necesară reținerea acestuia în 2012 și 2014, pentru prezentarea în fața judecătorului și de ce aceste măsuri au avut durata menționată. Marea Cameră a subliniat că, deși într-una din cele șapte situații nu s-au încălcat drepturile reclamantului, în celelalte șase situații, instanțele naționale și-au bazat hotărârile numai pe susținerile poliției.

Articolul 11

Curtea a subliniat că libertatea de întrunire și asociere este fundamentală și că, deși Guvernele naționale pot avea proceduri pentru autorizarea manifestațiilor, aplicarea acestor norme nu poate fi ea însăși un scop în sine.

Pentru ca o ingerință în drepturile prevăzute de Art. 11 să fie justificată, trebuie să urmărească un scop legitim, cum ar fi păstrarea ordinii publice sau protecția drepturilor celorlalți. Acest scop legitim lipsea în cazul celei de-a cincea și celei de-a șasea arestări. În ce privește celelalte cinci arestări, Curtea a reținut că, deși este posibil ca ele să urmărească un interes legitim, au fost încălcate drepturile reclamantului, câtă vreme nu erau necesare într-o societate democratică, niciuna dintre manifestații nefiind violentă. Curtea subliniază că Guvernele trebuie să arate un grad de toleranță pentru manifestațiile pașnice, chiar neautorizate. Mai mult, reclamantul a fost supus unor măsuri de natură penală, deși aceste măsuri nu ar trebui, în principiu, aplicate persoanelor care participă la manifestații pașnice.

Articolul 18

Curtea a reținut că plângerea reclamantului în ce privește încălcarea Art. 18 era un aspect esențial al cauzei, menționând că exista „dovadă contextuală convergentă”, în sensul că autoritățile erau din ce în ce mai severe. Cât îl privește pe reclamant, alegațiile acestuia că existau presiuni pentru a controla opoziția erau credibile în contextul cauzei. Curtea a considerat că este dincolo de orice îndoială rezonabilă faptul că cea de-a cincea și cea de-a șasea arestare a acestuia aveau ca motiv suprimarea pluralismului politic, a democrației politice efective și a statului de drept, concepte la care Preambulul Convenției face referire. A existat, pe cale de consecință, și o încălcare a Art. 18 coroborat cu Art. 5 și Art. 11 din Convenție.

Articolul 46

Curtea a reiterat în jurisprudența sa anterioară că legislația rusească privitoare la manifestații, proteste și adunări nu oferă garanții efective împotriva ingerințelor arbitrare, găsind, în cazul de față, faptul că există o „inadecvare structurală” în legislația respectivă. Curtea a solicitat Rusiei să asigure un mecanism legal prin care autoritățile să respecte importanța fundamentală a manifestațiilor pașnice și să arate toleranța necesară pentru manifestațiile pașnice, chiar neautorizate.

***

Dreptul la respectarea vieții private și de familie

Art. 8 din Convenție

Hotărârea din 4 decembrie 2018

R.I. și alții c. României

Situația de fapt

Reclamantii, R.I. și cei doi copii ai acesteia, M.I. și I.I., sunt cetățeni români, iar reclamanta domiciliază în București. Relația reclamantei cu R, tatăl copiilor, s-a deteriorat în 2010, moment în care aceștia au decis ca cei doi copii vor locui împreună cu R.I. În octombrie 2013, tatăl copiilor i-a luat din casa mamei fără acordul acesteia, ei locuind cu el până la momentul pronunțării hotărârii

Curții. Reclamanta R.I. a obținut în instanță custodia în mod interimar (mai 2014) și apoi definitiv (septembrie 2014). Tatăl nu a respectat hotărârile respective, chiar ulterior intervenției executorului judecătoresc. Reclamanta R.I. a susținut de-a lungul procedurilor că tatăl acestora i-a influențat pe minori împotriva acesteia, iar o expertiză psihosocială din 2015 a găsit că există semne care indică spre alienare parentală, exercitată de către tată. În august 2016, tatăl a solicitat în instanță încredințarea minorilor, câștigând în primă instanță, dar decizia a fost modificată în mai 2018, la solicitarea reclamantei R.I. Curtea de Apel a considerat că reclamanta R.I. nu este în culpă în ce privește faptul că minorii încă locuiau cu tatăl acestora și că ea nu ar trebui penalizată pentru neexecutarea hotărârilor judecătorești de încredințare, tatăl influențând copiii împotriva acesteia.

Motivarea și decizia Curții

Curtea a hotărât să analizeze cauza numai în ce privește Art. 8 din Convenție, notând faptul că autoritățile erau obligate să acționeze cu celeritate pentru a reuni prima reclamantă cu copiii acesteia. Totuși, aceasta nu a mai locuit împreună cu ei din noiembrie 2013, până la momentul pronunțării soluției Curții. Autoritățile s-au confruntat atât cu refuzul tatălui, cât și cu refuzul copiilor, posibil influențați de către tată. Totuși, lipsa de cooperare nu poate absolve autoritățile de obligația de a lua pașii necesari pentru a menține sau restaura legăturile familiale, existând aparența că autoritățile au fost pasive. Nu au existat probe în sensul că acestea au făcut mai mult decât să viziteze tatăl și copiii, neimplementând un mecanism pentru a pedepsi atitudinea sa. Faptul că ancheta psihosocială s-a realizat abia în 2016, aceasta subliniind existența indiciilor de alienare parentală, arată că autoritățile nu au ținut cont de înrăutățirea treptată a relației dintre mamă și copiii acesteia, Curtea ajungând la concluzia că autoritățile nu s-au comportat de o manieră care să reflecte celeritate, acțiunile acestora nefiind rezonabile date fiind circumstanțele cauze. Astfel, autoritățile naționale nu au realizat un just echilibru între drepturile în cauză, reclamantii nebeneficiind de protecția efectivă a vieții lor familiale. Curtea a adăugat că hotărârea nu trebuie interpretată în sensul că autoritățile erau obligate să reunească reclamanta cu minorii acesteia fără măsurile preparatorii necesare. Ca atare, a existat o încălcare a Art. 8 al Convenției.

***

Libertatea de gândire, de conștiință și de religie

Art. 9 din Convenție

Hotărârea din 19 februarie 2019

Totpal și Szabo c. României

Situația de fapt

Reclamantii sunt cetățeni români, domiciliați în Arad, respectiv Gherla. Primul dintre aceștia exercita funcția de pastor în cadrul Bisericii Luterane, fiind înlăturat de către aceasta în urma unei acțiuni disciplinare. Acesta a continuat să officieze slujbe religioase în prezența anumitor membri ai congregației. În 2010, Biserica Luterană și noul pastor al parohiei au formulat o plângere penală împotriva primului dintre reclamantii pentru exercitarea fără drept a unei profesii. Primul dintre reclamantii a fost condamnat la plata unei amenzi penale de aproximativ 900 Euro.

Celui de-al doilea reclamant i-a fost desfăcut contractul de muncă cu Biserica Reformată, el

fiind înlăturat din aceasta, interzicându-i-se efectuarea slujbelor religioase. O parte din congregația din parohia respectivă l-a urmat pe acesta în cadrul unor întâlniri cu caracter religios, diferite de riturile Bisericii Reformate. În primă instanță, acesta a fost condamnat în primă instanță la două luni de închisoare. Curtea de Apel Cluj a considerat că executarea pedepsei închisorii ar fi dus la animozități în cadrul parohiei, motiv pentru care a dispus suspendarea executării pedepsei închisorii.

Motivarea și decizia Curții

Curtea a notat că cei doi reclamanți au fost condamnați pentru exercitarea fără drept a prerogativelor pastorale. Curtea a admis că ingerința, prevăzută de lege, urmărea un scop legitim, respectiv protejarea drepturilor bisericilor în cauză și ale congregațiilor acestora. Totuși, Curtea a subliniat că faptele de care au fost acuzați reclamanții sunt de natură religioasă, neavând efecte juridice. Reclamanții au arătat în mod concret că au acționat cu sprijinul unor importante părți ale comunităților acestora. Curtea a reiterat că jurisprudența sa arată că a pedepsi o persoană pentru simplul fapt că se comportă ca liderul religios al unui grup care l-a urmat în mod voluntar nu este compatibilă cu exigențele pluralismului religios într-o societate democratică. Mai mult, Curtea a subliniat că nimic nu a indicat faptul că acțiunile acestora ar fi cauzat tensiuni sau confruntări în cadrul comunităților respective. Astfel, autoritățile naționale au plasat acele părți ale congregațiilor respective sub autoritatea Bisericii Luterană, respectiv Reformată, interzicând, în fapt, participarea membrilor comunității la serviciile religioase prestate de către reclamanți. Pe cale de consecință, condamnările acestora nu erau justificate de o „nevoie socială”, autoritățile naționale intervenind în mod disproporționat în viața religioasă a reclamanților și comunităților respective, sancțiunile nefiind necesare într-o societate democratică.